

Aan de Tweede Kamer namens de organisaties

Aan:
de leden van de Vaste Kamercommissie voor OCW
de leden van de Vaste Kamercommissie voor SZW
t.a.v. de Griffiers
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG
Zoetermeer, 28 november 2005
Kenmerk: 2005 075 302

Geachte leden,

Ondergetekenden hebben kennis genomen van de brief van het kabinet over de uitwerking van de motie-Van Aartsen/Bos, betreffende kinderopvang en onderwijs. De inhoud van het kabinetsstandpunt geeft de ondertekenaars aanleiding tot dit schrijven. Graag brengen wij de volgende punten onder uw aandacht.

Vooropgesteld zij dat onze organisaties allen een positieve waardering hebben voor het streven van uw Kamer, zoals blijkt uit de steun voor de motie-Van Aartsen/Bos, om in het hele land te komen tot een aansluitend en dekkend netwerk van voorzieningen voor kinderen.

Onze organisaties hebben een open oog voor de problemen die er op dit moment bestaan in de afstemming tussen onderwijs, voor- en naschoolse opvang en andere voorzieningen voor kinderen. Wij zijn allen graag bereid om mee te denken over en te werken aan een drastische verbetering van die situatie, zodat ouders zelf een keuze kunnen maken voor kinderopvang en op die manier ontlast worden in het combineren van werk en zorgtaken.

In onze ogen is het echter wel noodzakelijk dat er aan een aantal randvoorwaarden wordt voldaan, zonder welke een succesvolle aanpak van de huidige problemen in afstemming tussen onderwijs en voor- en naschoolse opvang niet goed denkbaar is. Cruciaal in onze ogen is daarbij vooral dat beleidskeuzes zullen gaan leiden tot een breed draagvlak onder de doelgroep: ouders en kinderen, én onder de mensen die het beleid zullen moeten gaan uitvoeren: schoolbestuurders, onderwijspersoneel, schooldirecties, werkgevers en werknemers in de kinderopvang. Wij zijn er van overtuigd dat onze organisaties kunnen bijdragen aan versterking van dat draagvlak en zijn ook bereid ons daar voor in te zetten.

Wij doen een beroep op uw Kamer om bij de verdere uitwerking van beleidskeuzes rond de motie-Van Aartsen/Bos de randvoorwaarden te bewaken die enerzijds zullen leiden tot een daadwerkelijk goed afgestemde aanpak van onderwijs en kinderopvang, en die anderzijds noodzakelijk zijn om het draagvlak voor dit beleid te verankeren. Wij zien daarbij drie hoofdpunten.

Ten eerste stelt het kabinet in zijn brief dat alle ouders in Nederland per 1 januari 2007 via de school aanspraak moeten kunnen maken op voor- en naschoolse opvang. Van een gefaseerde invoering zal alleen sprake kunnen zijn als uit advisering van de Onderwijsraad en het Centraal Planbureau blijkt dat de datum van 1 januari 2007 niet haalbaar is. Onze organisaties zijn van mening dat volledige landelijke invoering per 1 januari 2007 niet mogelijk is. Het is waar dat enige honderden basisscholen al participeren in netwerken van voorzieningen voor kinderen: de brede buurtscholen of Vensterscholen. Daarnaast zijn er veel scholen die al samenwerkingsafspraken hebben met opvangorganisaties. Maar van landelijk dekkende voorzieningen, die noodzakelijk

zijn om alle ouders voor alle kinderen een juridisch afdwingbare aanspraak te geven die ook praktisch uitvoerbaar zal zijn, is zeker geen sprake.

Onze organisaties zijn van mening dat het niet mogelijk is om deze landelijk dekkende voorzieningen tot stand te brengen in de korte tijd die nog rest tot 1 januari 2007.

Schoolgebouwen zullen op grote schaal moeten worden uitgebreid en aangepast, net als het aantal plaatsen in de voor- en naschoolse opvang. Personeel dat de opvang gaat regelen en uitvoeren zal moeten worden opgeleid en in dienst worden genomen. Nieuwe locaties zullen op veel plaatsen moeten worden gevonden, omdat de huidige scholen en opvanglocaties niet geschikt zijn om uit te breiden. De leden van onze organisaties ervaren regelmatig hoe veel tijd er in ons land gemoeid is met alleen al de planprocedures die dit alles met zich mee brengt.

Het kabinet rept in de brief van een stappenplan dat voorjaar 2006 tot stand zal komen. Wij verzoeken u pas het startsein te geven voor deze operatie als dit plan er ligt. Daarin zal moeten worden uitgewerkt hoe in een aantal jaren de nodige investeringen stelselmatig zullen worden uitgewerkt en opgebouwd. Onze organisaties willen het tempo er zeker in houden. Maar de kans op succes van dit beleid zal vele malen worden vergroot als er een realistisch tijdpad wordt vastgesteld.

Ten tweede zal de hierboven beschreven operatie een omvangrijke investering vergen. Het kabinet stelt op dit moment een eenmalig bedrag ter beschikking van in totaal 27 miljoen euro. Dit komt neer op bijna 4000 euro per basisschool. Wij merken, wellicht ten overvloede, op dat dit bedrag ontoereikend is om te komen tot de noodzakelijke aanpassing van schoolgebouwen en uitbreiding van opvangplaatsen. Een forse eenmalige investeringsimpuls is noodzakelijk om alle schoolgebouwen en opvanginstellingen in Nederland voor te bereiden op de uitbreiding van de vraag die zal optreden door het verlenen van een juridisch afdwingbare titel op opvang voor alle ouders.

Daarom verzoeken wij uw Kamer om bovenvermeld tijdpad te koppelen aan een meerjarige investeringsimpuls, die het mogelijk zal maken de door u gewenste goed afgestemde aanpak van onderwijs en opvangvoorzieningen in het hele land tot stand te brengen. Sommigen maken al de vergelijking met het Deltaplan. Onze organisaties voelen zich aangesproken zowel door de daadkracht die dat uitstraalt, als door de planmatige en doelbewuste beleidsaanpak die zo'n plan met zich mee zal brengen, als door de degelijk financiële onderbouwing die daar bij hoort.

Tenslotte vragen wij uw Kamer in deze geen enkele concessie te doen aan de kwaliteit van zowel onderwijs als kinderopvang. Kinderen hebben in onze ogen recht op voorzieningen van een gegarandeerde, hoge kwaliteit. Alleen dat kan ouders het vertrouwen geven dat de uitvoering van de politieke wens van uw Kamer ook een concrete verbetering betekent. Alleen zo kan voorkomen worden dat het benodigde draagvlak onder betrokkenen in de praktijk nog verder onder druk komt te staan.

Onze organisaties staan om die reden zeer kritisch tegenover de door het kabinet in zijn brief voorgestelde optie dat scholen buiten alle kwaliteitseisen van de Wet Kinderopvang om opvang zouden mogen gaan realiseren. Ook dringen wij er om die reden bij u op aan om de wettelijke regimes en de verdeling van financiële middelen tussen onderwijs en opvang strikt gescheiden te laten. Het moet glashelder zijn waar instellingen op aanspreekbaar zijn, en welke middelen hun ter beschikking worden gesteld om aan gestelde eisen te voldoen.

Met bovenstaande randvoorwaarden wordt in onze ogen een fundament gelegd om te komen tot een duurzame, kwalitatief hoogstaande, geïntegreerde aanpak van voorzieningen voor kinderen in de basisschoolleeftijd. Deze opsomming is niet uitputtend, maar vormt in onze ogen de basis zonder welke realisering van de wens van

uw Kamer niet mogelijk is. Wij doen daarom een beroep op uw Kamer om deze solide grondslag tot stand te brengen. Onze organisaties zijn ten volle bereid om vanuit die basis hun verantwoordelijkheid te nemen voor het totstandkomen van een landelijk dekkend en geïntegreerd netwerk van voorzieningen voor kinderen.

Hoogachtend,

Marleen Barth, voorzitter Onderwijsbond CNV
Walter Dresscher, voorzitter Algemene Onderwijsbond
Philip Geelkerken, voorzitter Vos/Abb
Henk Strietman, directeur Besturenraad
Theo Joosten, voorzitter Bond KBO
Ton Duif, voorzitter AVS
Simon Steen, algemeen directeur VBS
Irene van Kesteren, directeur NKO
Rob Limper, directeur VOO
H.A.C. Weigand-Timmer, voorzitter OUDERS en COO
Gerard Prins, voorzitter PCSO
Gjalt Jellesma, voorzitter BOINK
Jolanda Winkels, directeur LOBO
Corrie van Brenk-van Barneveld, bestuurder Abvakabo FNV
Paul Koeslag, voorzitter CNV Publieke Zaak